Do Võ Phị Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1240 — NGÀY THỨ BA 12 SEPTEMBRE 1922 = NGÀY 21 THÁNG 8 NĂM ANNAM NHÂM-TUẤT — N. M. THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN
	BỔN-PHƯƠNG	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12$00	... 18$00
Sáu tháng.....	6.50	... 9.00
Ba tháng.....	3.50	... 4.50

BẢN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một cho đến ngày 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

國新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 155-156-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Meyenne & Cie 9, rue Trouchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thư, chèque và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, nếu bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

CÁI NẠN

VỀ SỰ THÂU ĐUÔI CHUỘT TRONG LÀNG

Về cái vấn-đề thâu đuôi chuột, xưa nay tôi tưởng cũng có nhiều ông đề đem cái ý-kiến sáu-xa mà kích-bát rồi, hôm nay tôi có mấy lời nói điều, sở dĩ là muốn cho mau thành tựu. Kẻ vấn tư lác nầy sanh ra loại chuột phá tàn mùa màng đến nay thì Chánh-phủ hằng để dạ kê-sứu, tâm phương thế hay, được trừ mất hại lớn cho nhà nông, nên chi, mới buộc mỗi tên dân phải nạp một trăm rưỡi đuôi chuột, hằng chẳng có lại phạt vạ; bởi thế cho nên những dân ở từ thôn-quê chí ư thành-thị, thảy-thảy đều lo kiếm cho đủ, vì đâu phải cả ngày phơi nắng dầm mưa cũng phải chịu. Ấy chư khán quan nghĩ coi: những đều mà ích quốc lợi dân thì ai lại chẳng nức-nở vui mừng, nhưng có một đều đáng buồn, là buổi đầu dân lại vì cái-tài tham không đáy của những kẻ lo việc ấy, mà có sanh ra nhiều cách thế hút mau thịt của dân tình. Ôi! Rất ghê gớm thay cho cái thói giết-mang của nhơn loại! Đây tôi xin kể sơ một vài câu truyện cho chư khán quan được hẳng:

« Mỗi năm hễ đến lệ thâu thuế và đuôi chuột thì mấy chủ xã trưởng sai trâm, lý đi khắp trong lân xã thúc hối dân sự; dường những lời hàm dọa và bảo rằng: nếu ai chẳng có đủ đuôi chuột nạp thì phải đem tiền đóng thế. (Tôi bỏ qua vế vụ thực thuế vì không liệp với đề mục và cũng khép nép xin ai là người biết thương quốc-dân [illegible] tay nhiều tối cùng dự biết rằng hễ đánh trống thì động chuông không bao thuở sai).

Trước mặt tôi thấy chan nhân trong một làng kia nếu chẳng có 150 đuôi chuột thì chủ xã bắt nạp một đồng bạc. Chủ xã đã thâu đồng bạc lại còn đối rằng: Chú vì có lòng thương em ất tương lăng nên chẳng nệ nhọc-nhằn, sẽ đi kiếm đuôi chuột mua giùm. Thế thường chu khán quan cũng đủ biết phận sự một tên dân đối với chủ xã rất là đặt biệt vậy; bởi có nếu dân mà đặng xã thương đến, thì sự vinh hạnh biết là ngần nào, nên dầu cho phải tốn kém bằng hai cũng vui hưng, vì trước là mua lòng chủ xã, sau lại khỏi thất công tìm tòi. Họ làm thế ấy cũng cho là khéo tính, vì ta nên nghĩ cho mà xem cũng lì lâm công mỗi ngày ăn ít nữa 0$40 là bực trung, muốn kiếm đặng một đồng bạc chỉ có thất công hai ngày rưỡi thôi, dường ấy có phải là tiện hơn và ít cực nhọc hơn.

Mà rồi với đồng bạc ấy chủ xã sẽ làm đi gì? Tại Châu-thành mỗi tỉnh, quan Chủ-tỉnh có đặt một thầy thơ-ký để thâu xếp đuôi chuột. Mấy chủ xã thường thông-đồng với thầy thơ-ký, để đem số tiền thâu của dân, chia nhau mà bỗ túi, rồi tới kỳ nạp đuôi chuột lại kiếm cách nầy thế nọ dặng che lấp quan trên. Thí dụ: trong phụng biện để 300 tên dân nạp đủ đuôi chuột, thì số đuôi chuột chỉ đủ cho 150 hoặc 200, vì mỗi bó đuôi chuột đều phân ra làm đôi ba phần tùy theo lớn nhỏ, nếu đếm kỹ lại chừng 50-70 đuôi trong một bó. Sắp lên quan xét, thầy thơ-ký đếm lo-la, đoạn bảo chủ nhỏ đổ xuống sông, rồi xi mới hiểu c.o là đủ thiên..... » Dường ấy chư khán quan mới nghĩ cho sao? — Dám hằng: hễ làm đặng một viên thơ-ký, một chủ xã-trưởng, thì đều là người có học-thức, mới đặng cái danh ăn-gồng, song lo mấy người ấy phận sự chẳng giữ-gìn, [illegible] tay nhiều tối cùng dự biết rằng hễ đánh trống thì động chuông không bao thuở sai).

Trước mặt tôi thấy chan nhân trong một làng kia nếu chẳng có 150 đuôi chuột thì chủ xã bắt nạp một đồng bạc. Chủ xã đã thâu đồng bạc lại còn đối rằng: Chú vì có lòng thương em ất tương lăng nên chẳng nệ nhọc-nhằn, sẽ đi kiếm đuôi chuột mua giùm. Thế thường chu khán quan

Ý-KIẾN CỦA MỘT NHÀ HỌC CỦ

ĐỐI VỚI CUỘC CHẤN-CHỈNH HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT

(III)

Cái chức nghị-viên quản-hạt là cái chức của dân công-cử lên để đối-phó cùng nhà chánh-trị châu-toàn quyền lợi cho quốc-dân; dời bấy giờ nước nào lập hiến lên cũng phải giữ cái lẽ ấy lắm cái phép cọng-trị của trên nước-nhà dưới dân-chúng; thế là hiến-pháp văn-minh của nhà-nước Âu-Mĩ vậy. Cái đó tôi tưởng nhà lân-học ta ai cũng hiểu cả. Mà theo như câu đầu bài của tôi: « Làm sao người ta là người ta? » — thì dường ấy, người ấy tức là người ta vậy. Là vì hễ rằng, người ta tức phải có cái nhơn-quyền, có cái nhơn-quyền rồi sau mới đối cùng quốc-gia xã-hội làm những công nầy việc nọ. Không nhơn-quyền thì có khác nào phế-nhơn kia đâu, nên chi cái hội tuyển-cử Hội-đồng quản-hạt của nhà-nước cầu-lương cho dân mình đây, đối với cái vấn-đề của tôi trước đó, thì người ta mới là người ta cho.

Ấy vậy, đã là người ta, thì chớ để mất quyền làm người ta, muốn không mất cái quyền làm người ta, thì ta phải cố-trọng lấy hội nầy mà gắng dựng cái nhơn-quyền cho xứ sở, thì mới không hổ với cái vấn-đề trước ấy cho.

Muốn gầy dựng nhơn quyền phải thế nào?

Cái nhơn quyền tức là cái quyền sẵn có của mỗi người, mà nhứt là dân-tộc nước văn-minh, thì càng bảo trọng cái nhơn-quyền lắm lắm. Không [illegible] mà không cái nhơn quyền của người ta bao giờ.

Cái phong chào ấy như từ nước Đại-pháp lan vào xứ mình ngót mấy mươi năm nay, ngặt vì dân mình quen nhiễm cái quyền chuyên-chế để cùng hiếp lẫn nhau mà không chịu lưu-tâm đến cái nhơn quyền để tội với dân-tộc người ta ngoài trường giao-tế. Ấy vậy, muốn người ta là người ta, thì mỗi người phải giữ lấy cái nhơn-quyền của mỗi người, mà nhứt là đồng hiếp cái quyền của người ta quả lẽ thì mới đáng là người ta cho.

Cái hội nầy là cái hội dân mình có thể đó theo cái mục-đích cầu-lương của Chánh-phủ mà trừ cái tệ đáng khinh-bỉ của mình trước đi, là làm thừa-sai phải giữ lấy cái quyền thừa-sai, nghĩa là phải biết chọn người nào là xứng đáng mà gởi gắm lấy cái vận-mạng chung của quốc-gia xã-hội, không phải tham cái tệ vật nhứt thời mà bỏ cái lợi-quyền của dân-sanh đời đời kiếp kiếp; làm người ra tranh-cử cái chức làm đại-biểu cho muôn dân, phải tự biết lấy cái tài năng tư-cách có xứng đáng cùng chăng? Liệu lấy, nghĩ lấy. Chớ đem tiền tài gạt gẫm đoàn quê, rồi cại gánh « cố nợ » cũng để cho đám dân khó cong lưng mà chịu. Ấy là cái chánh-sách của chánh-phủ rất trịnh trọng, mà cái hi-vọng chung của quốc-dân lại càng mong mỏi lắm.

Ôi! Làm sao người ta là người ta? Hội nầy dân mình nên lưu-tâm, là đường nào! Hạo nhiêu trình độ của quốc-dân cũng đủ bảy lẽ rạ hội nầy, bao nhiêu lợi-quyền của xứ sở, cũng đều để trực trong hội nầy, bao nhiêu nhơn-quyền của dân ta, cũng đều phô-thác trong hội nầy. Ấy là một hội quan-hệ không phải vừa, quốc-dân mình nên nghiên-cứu lấy. Huống cái hội nầy, lại lâm đã mật chán thầy, tai [illegible] tài hay hiếp đáng có lắm, người nhiều của lại hiếp người ít của, làm cho quốc-tế phải châu mày mà thất-lạc, để người lối-thời mang lấy cái hư-danh nghi tro lro trên ngôi dân-quyền. Ôi! dường ấy, thì dân-quyền của nói giống ta ngày nào mới trông thấy, lợi-quyền của xứ sở ta ngày nào mới dựng lên? Có đáng lo đáng sự chăng???

Trang-Trực lược thuật

DÂN PHẬN

ĐỐI VỚI DANH GIÁ CỦA NGƯỜI

(Tiếp theo)

Trong lúc người sinh tồn thì ai muốn quý vật gì thì vật ấy là quý, nhưng đến cơn mai một rồi, thì cả thảy vì tạm của đời nên đều trả lại cho đời, duy có cái danh hồi còn lại đề miệng dời làm bia truyền mà thôi.

Bởi thế, ai cũng muốn làm sao cho có danh tiếng để lại dời sau, vì có câu: *Cọp chết để da, người ta chết để tiếng*, nên buồn sanh tiền người ở hạng nào trong xã-hội cũng phải gắng lấy cái giá-trị cho người hả để gì sao? Nếu xét cho cùng, nghĩ cho cạn, thì cái giá-trị người chẳng khác nào cái giá bán của hàng hóa. Có món bán rẻ, có món bán mắt; có món quí mà giá rẻ là bởi đã nát mà hóa không thì bởi lại mình không biết làm giá cho xứng, còn có món không quí, nhưng lại bán mắt, ấy bởi có người cần bọ nài-ni, thì tức nhiên mình làm giá cao, cũng là mình biết giữ giá, dầu thế nào ũng không bán sụt được. Nếu cái giá-trị con người cũng thế, nếu mình biết quí mình, cại mình như vàng ngọc thì người mới coi mình là vàng ngọc, nếu mình là rơm rất thì bảo người trong mình như vàng-ngọc thì tự nói mình, chẳng thể gọi là tự nói người, thế thì mình đối với cái danh giá người chẳng khác nào đối với cái của cải người. Mình biết mình giữ cái danh giá mình cho trong sạch cho cao thì người mới cũng thế. Nên mình chớ nên muốn dam cái giá mình cho cao, làm ha cái giá người xuống, dầu cho người ấy có làm đều quấy đi nữa, mình cũng chớ nên đem ra mà nói, là vì cái tật nói hành ở không ai ưa dân. Còn nếu mình kiếm đều xấu mà nói, nhưng người ấy thiệt là không có vậy, thì cái tật kiếm chuyện nói xấu nầy lại càng tối ố hơn nữa.

Phải tự nghĩ như vầy, ở đời nầy *Nhơn phi Nghĩa-Thuần yên năng mỗi sự tận thiện*. Ai là vua Nghiêu vua Thuấn mà làm mỗi việc mỗi lành, bởi thế ai khỏi nằm lầm bấy lầm, nên người ở đời ai cũng có lầm quấy, cũng có phải. Ấy vậy đâu cho gặp người thù-nhân cũng mình đi nữa mà hễ ho làm quấy, mình nói lầm quấy, mà hễ ho làm phải thì mình cũng phải nói ho làm phải, chớ nếu nói người thù rồi thì lời nói nào mộ miệng ra thì là mình cứ nói người ấy là làm quấy, thế chẳng là hẹp hòi. Thiết nghĩ mình đã nói người ấy là người thù, thì kiếm thộ mà trả lại, cớ nói xấu cho người mà có ích gì đâu.

Nói tắt một đều là mình muốn tôn trọng cái danh giá mình thì người cũng biết trọng cái danh-giá của ho vậy, mình giỏi thì làm sao cho danh mình thêm rạng giá mình thêm cao, ấy là hay, chớ nên bắt chước bọn thương-khách kiếm đều làm cho kẻ không biết phải tin lấy lời mình mà làm mòn mỏi danh giá người.

Thôi ấy tiểu-nhân lắm xin ai đó phải chừa.

(Còn nữa)

Trần-văn-Chim

Thế-giới Tân-văn

Tàu bay không máy

Gần đây trên hồn núi Rhœn bên xứ Ảo-măng có thí-nghiệm tàu bay không máy. Có một tên học-sanh kỹ-nghệ tên Herr Hentzen ngồi một chiếc tàu bay có bướm xuống giá mà bay trên không-trung được 2 giờ đồng-hồ. Hội phi-cơ Ả-lo-măng thưởng cho 100 000 đồng mark.

Herr Hentzen bay qua lại đã hướng, bay cao 200 thước, bay trọn 1 giờ 45 phút đào đi đào lại nhiều lần chỗ khởi-hành. Đoạn bay đường thẳng 9 ngàn thước, rồi ha xuống như thường.

Có một phi-cơ khác bay được một giờ.

Tàu bay nặc đáng đông như là thuyền đi sông, tùy theo gió mà lên, xuống, lại qua; bay ngược gió cũng được.

Herr Hentzen nói rằng bay 2 giờ đó là tại không đủ sức kềm bánh vì dùng tàu nầy coi lắc rắt mệt.

* * *

Phi-cơ bên Huế-kỳ

Ngày 12 Août, tại thành Miami bên Huế-kỳ một chiếc phi-cơ lớn đã thường khởi hành bay sang thành Rio-de-Janeiro.

* * *

Cuộc hứa-hôn của vua Nhựt bổn

Qua mùa thu năm 1923, đức hoàng Phụ-chánh triều Nhựt-bổn sẽ kết-hôn cháu gái chúa Nagako. Lễ nghinh-hôn sẽ giản-dị song không cả lễ và phong-tục nhà vua.

Vô-tuyến điện

Paris ngày 7 Septembre 1922.

Đại-biểu thuyền chuyển

Ông Dhooghe Chánh-tòa sơ tại Oudja đã cho ông Revel Nghị-sự tòa Phúc-án Saigon.

Cuộc đua Michelin

Quan tư Villemain đã ra dự cuộc đua Michelin, đi mau được 3.000 ngàn thước trong 23 giờ 45 phút.

Bại trận

Tin thành Angora bảo rằng quân đại Nguyên-soái Tricoupis binh Gô-rêc bị bắt còn đạo binh Gô-rêc ở hướng Nam bị chặc rồi.

Ngày 8 Septembre 1922.

Tuyệt kỳ

Thành Constantinople: Tin tiếp bảo rằng quan đại Nguyên-soái Tricoupis bị bắt. Các đạo binh Tuyệt-kỳ ở hướng Nam đoạt được thành Alkan rồi lên qua hướng Tây, đi đến Sahilli rồi, thì binh Gô-rêc rất nguy. Binh Tuyệt-đội của Tuyệt-kỳ còn những 40 ngàn thước nữa thì đến Smyrne. Binh Gô-rêc bại-trận đổi phá làng xóm mà chạy. 56 binh Gô-rêc vừa bị bắt vừa bị giết tử khi mới khỏi chiến tính ra có 50 ngàn quân. Trong số ấy có 15 ngàn quân bị bắt.

Lễ trăn-thiệt bên Huế-kỳ

Thành Nhu-do: Hôm thứ tư nhiều cơ binh kéo ra diễu-binh, người đi xem rất đông; ấy là lễ kỷ-niệm ông La Fayette và trận la Marne. Trước lượng ông La Fayette, quan Nguyên-soái Pershing, quan tấu sĩ Pinheiyel và ông Chambrun, Lãnh-sự Pháp có đọc bài diễn-thuyết. Buổi chiều ấy học-viện trường «S-biên ta! West Point» có trước lượng La Fayette. Ông Pershing diễn-thuyết. Ông Chambrun nói rằng tình thân-ái hai nước lâm cho hai nước được khỏe-khỏi trong lúc chiến-tranh. Tuy rằng lúc ấy có một nước phải ngay, song nay hai nước nên hòa hiệp cùng nhau để bảo thủ cuộc hòa-bình vậy.

Đình chiến

Tin Ang-lê: Tờ bổ-báo của Chánh-phủ Langua về sự Ang-lê xin dự tính cuộc đình-chiến đã mà làm cho dứt trận giặc của hai nước Tuyệt-kỳ và Gô-rêc. Thơ Langua thuận ý nên bắt việc gương đến. Chánh-phủ Langua sẽ làm thế nào cho cuộc giao-dịch hai nước tranh-chiến được thuận tiện.

Lễ xưng Độc lập

Lễ kỷ-niệm năm chục năm Độc-lập của xứ Brésil (thuộc nước A-mê-rích) đã khởi tại kinh-thành Ris-de-Janeiro. Pháp-quốc có phái quan Sô-thân Corty đại-biểu và mỗi phái-bộ có quan ba phi-công Fonck, hai vị Thân-sĩ Regis, Gérald, các vị nghị-viên Hân-lâm Janeté, Borel, hai vị giáo-sư Dumar và Chiray. Đức Giám-quốc Millerand có tờ cho đức Giám-quốc Epitacio Pressja một bức điện-tín mà chúc thọ.

Học chánh

Ông Carré, văn-khoa Tấn-sĩ, giáo-sư trường Đại-học thành Lyon, được cử đạy khoa Sử-ký văn-minh nước Langsa tại trường Đại-học Columbia bên Huế-kỳ.

HỘI-ĐỒNG QUẢN HẠT

Hội Ủy-viên đã tra xét đơn từ kêu nài của thừa sai trước định 11 Septembre, nay định lại 14 cũng trong thăng đó, 9 giờ sớm mai.

HỘI NGÂN-HÀNG THIỆT-NGHIỆP

Nhóm đại-hội các nhà cổ phần ngân-hàng đã được thơ mời nhóm tại Paris ngày 30 Septembre đặng bàn.

1· — Xem-xét và phê-y các sổ thâu-xuất đến ngày 31 Décembre 1922

2· — Cử quản-lý.

3· — Cử phái-viên xét sổ sách.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Bánh nổ xe lật

Hôm thứ bảy lối 2 giờ sáng, xe-hơi C. 33-22 ở nhà xét đi về, khi vừa tới đường Mac-Mahon chỗ linh gác trước đình Chánh-phủ, thì tên chưa xe-hơi muốn tránh cái xe-kéo, nên lách qua một cái tức quá làm cho vỏ xe đăng sau phải nổ.

Thôi may xe-hơi lúc ấy chạy cũng chầm-man, nên xe lật ụp, đề mấy người ngồi xe ở dưới xe. Mấy người ấy toàn là người Langsa danh tiếng, trong đó có quan lớn Thương-thẩm G. binh nặng hơn.

Giỏi gì hàm ho đờn bầu

Lê-thị-G... ở đường Général Lizé đất đơn vào thưa tên U.. vì tên ấy hàm ếm nhà.

Muốn lo lót

Tên Ng.-v-Đân đi xe bò ở đường Poly-gone, Lê.-v-Phách, Trần-văn-Cơ gặp giải qua Tòa về tội muốn lo lót với một người lính lớn thành.

Chó điên

TÂN-AN. — Bên nhà Ng-hải-Triện 8 tuổi, ở làng Hòa-Đông (Tânan) bị chó điên cắn đem xuống nhà thương, quan thầy cho thuốc rồ cho giấy gởi ngày lên nhà thương Cho-quán, con chó ấy chủ nhà đập chết, nên quan thầy không đoán được.

Bẻ thờ cầu

Mới hôm kia đây, có một cái bẻ cây, trên Tầyninh thả xuống, vô tan sông (Vàsa) bị nước chảy mạnh cho nên mấy cậu làm không kịp, và thầm mấy cái cây cầm chung quanh cột bến sắt, hư hao chết đinh, linh mới vô có, tính việc xong rồi cho đi.

Giác, Lân với Quân

Ba cậu đóng trên đây cứ rượu chả sayuan, cũ cọ bể cô chén xôm xoàn thì bắt luận ý Ây phải, vì mạnh thì hay xi yếu thì nhau. Tên Quân thấy Lân lớn hơng nên xách dao chụ Lân mà cái rất mạnh đứt nhau, làng thấp mấy cậu; còn Lân vô nhà thương quan thầy may lại, vụ nầy ông quận Binh-phước cộn lấy enquête.

Không lẽ!

Phan-thị-Thiệt 9 tuổi ở làng Binhlập (Tân an) nói cậu G. hiếp hiếp, nên vô nhà thương xin giấy chứng của quan thầy. Ngày nói quan thầy khám nghiệm không có chi hết, may cho chú G. không thì bị năm năm.

Ăn cướp

Một đêm ăn cướp đùng súng giả đến nhà ông Hương ở làng An-lái vô tung hoành, bị sáng thiết của làng bắng và bắt được chúng nó giải tòa.

Tânan le 8 Septembre 1922

Mối thiên oai chờ người bạc mạng

NAMVIAN. — Hôm tám-ba có chú linh lục bảo sáng Thân-Công 24 tiếng cho rước quan Toà-Quyền, cùng quan Bảo-Hộ nay xuống dự yến, nơi hoàn thành. Khi hàn phải đưa nữ ra, rồi, lòng, còn chưa người, sáng chú ta lật đật nạp thước, số o-ho, bị ông sáng còn nóng nổ một lão nữa làm cho chú ta ngã sấp, mặt nay phồng chảy chỗ vào nhà thương. N.he đầu chưa dậy vài bữa chú bèo xin phép hồi hưu về châu Đốc-châu.

Bắt đặt kỳ tử

Bữa chiều 30 tây năm qây, trời mưa dông rỉ rả, có tên linh mắt-kí đi thơ, đọc đường lạm nơi gốc cây mà đứt. Than ôi! Một thành cây khô cũng khéo chờ người bạc mạng, bị gãy vì gió, rét ngày đầu chú linh chết tươi chẳng thốt một tiếng «O-la-quan (au revoir) re Vợ con nơi chốn trần gian, hồn đã qui đi lộ.

Bảo-Nguyên Lai cảo.

DỊ ĐOAN

Mất bọc là sự rủi
Nhai gao đã gì tin

Hôm 1 tây, có ô ngoài rồ nhau đi xe-hơi ra Long-hải, trước thừa-lương sau tấm biển. Trong bọn có tên Ng.-v.-U mất một cái bốp-phơi (porte-feuille) ở trong có 75 đồng và giấy thuế thân, cả đều mất. Qua ngày 2, U. có mời đủ anh em lại mà xin thầy Châu-giang bói coi bắt ai lấy.

Thầy ta mới làm phép chi chi trong đồng gạo, rồi bảo mỗi người phải nhai một bông gạo, rằng: Ai nhai gao, nhổ thì là người ngay (không ăn cắp) bằng khô, thì là người vay (có ăn cắp).

Mỗi người vưng lịnh nhai. Trong bọn nhai gao chỉ có tên T.-v.-H. nhai của khô, thầy ta mới đoán rằng tên H. lấy của ấy. Con bầy giờ ai ai cũng cứ tin rằng H. lấy, còn H. thì ngân-ngơ không biết lấy đâu chi mà phân trần cho minh-ý; đường buồn-dường thẹn, đường tức, đường cần lấy cái việc xấy ra lôi thôi như thế. Ngẫm nghĩ hồi lâu, liền bèn đến với anh em mà chịu lấy của đó. Sau bèn một mình đến bốt K. H. mà tự xưng rằng mình ăn cắp của tên U. 75 đồng bạc, H. liền bị giam.

Đến có bốt 2e Art: Hỏi, thì H. cũng cứ khai rằng mình có lấy, bốt cho đòi U. đến hỏi, U. khai rằng H. là anh em bạn thiết nghĩa cho U., U. quyết rằng H. không tham của mình. Song, H. lại nằn nằn không nghe, ép dưng mình chịu phạt. Có lấy làm lạ, không biết xử thế nào. Một đàng cho bạn là tốt, mà đàng chịu mình là gian. Chẳng ấy có nghe, thì cũng phải chịu lấy cái số; mới hay chuyện nhai gao đi-đoan trước đó là làm cho H. phải vưng ý anh em không mình chịu cái hàm-oan, rồi ngày gian sẽ biết.

Chẳng rõ. Có bốt mới biết hai đàng đều là người có nghĩa bên tha nguy và có lời khen ngợi.

Ấy vậy, phàm việc gì ngay gian chớ tin đi đoan, phải xét lấy lòng là hơn.

T. K. lai cảo.

LỜI RAO

Bổn bạn «*Nghĩa-đồng-bang*» muốn mộ thêm cho nhiều tay đồ kích giỏi, hầu có đông người làm tuồng, nên bổn bạn muốn mỗi người đóng riêng một vai tuồng và đặng phòng khi đau ốm. Bởi thế bổn bạn muốn cần đông thêm tay diễn kích cải-lương nếu ai muốn giúp cho bổn bạn thì xin viết thơ cho M. *Jorah* v· 60, 9 quai *Testard Choloon*, không thì đến giáp mặt mà thương nghị.

Người bổng bổn bạn sẽ tùy theo tài bộ mà định từ 20 đồng cho đến 60 đồng.

NGHĨA BỔNG-BANG

N. B. — Ấy vậy những người nào có thinh sắc muốn ra hát thì nên đến thương nghị với M Jacob vẫn là người biết hậu đãi người phụ sự của ngài và phải biết rằng nghề hát cải-lương vẫn là một nghề hèy, nghề tiết v, v nên nên người phương Ân cho là mỹ-nghệ, chớ trường là nghề hèn hạ. Ấy là lẽm to.

TRẦN-VĂN-CHIM.

ĐƯỜNG ĐI CAP

(Đường quốn hại số 15)

Trọn trong mùa mưa có lới xin với các xe-cộ bết cứ là thứ xe nào hễ đi ngan cầu tạm ở cây số 53 k 3 đường quốn lại số 15 (Đường đi Cap) thì phải tuân theo lịnh người giát cầu.

TỰU TRƯỜNG

Ngày tựu trường Chasseloup định lại là 11, 12 Septembre, còn các trường-học khác thì định 11 Septembre tựu.

Một cuối

RẤT CÓ Ý

Điều lý

Cảm-tình xe hơi, xe [illegible] nhất là SOP-PHÚ của quan Nguyên-soái Nam-kỳ theo lời người bạn, xe Điện-lý đi Cap) thì phải tuân theo lịnh người giát cầu.

Mua sắt, xin đến bán đàm thương nghị.

ÍCH LỢI CH

(Tiếp theo)

Hôm qua, ghé viếng [illegible] Nhuận, và có nói chuyện [illegible] L. C. của tôi đang đơn [illegible] lòng bác-sĩ, nhưng giấy [illegible] cho đời, nên có bày ra [illegible] với nhau, như kể dưới đây

1 là: Con nhện (hình nhện [illegible] vội là ngay, thì chết liền.

2 là: Ăn tạm gạo, mà [illegible] trăng miệng (Dessert) thì [illegible]

3 là: Giống mắt đen hầu [illegible] trắng, nếp là nó mà nhứt [illegible] rồi mà đưa lộn vào, nếp [illegible]

4 là: Ăn rắn bổ, lấy cá [illegible] mung mà xin răng, thì chết [illegible]

5 là: Trái ổi, mà ăn chín [illegible] thì phải bị ho-4.

Quyền sách vậy, chứng [illegible] đã xuất bản, nếu chư [illegible] muốn giớp ích cho đời, [illegible] bài đăng báo, đăng thì rất [illegible] thiệt tiền trong em vô cùng

LÊ-MA

I

Khoai mì với n

Ai cũng biết khoai-mì [illegible] là món trẻ em hay ăn: [illegible] với nhân-lòng thì phải [illegible] pả tội nói và có thuật lại [illegible] đã bị hại vì ăn hai mươi [illegible] không tin nữ thì coi ra [illegible]

Cá Nộc-m

Annam mình, nhứt [illegible] thường hay làm tuồng [illegible] khơn, nên hễ bắt được [illegible] Cách là nơi [illegible] chồng ông L. vì ăn cá [illegible] bổ mạng; sự ấy rõ ràng.

Nghe đâu ở làng T. [illegible] người đang vì ăn nó [illegible] Song chưa biểu vì cớ [illegible] dụng. Hay là tại ăn ít, ho [illegible] chốn khỏi? Ký-giả sẽ [illegible] đăng báo cho độc-giả [illegible]

Lê-Mai đem vào sách chú [illegible]

N. B. — Cá nộc, ai ăn [illegible] chết, Ấy trăng cũng chế [illegible] mật. Nếu nó phải cũ chế [illegible] v v kỳ.

Một cuối

RẤT CÓ Ý

Điều lý

Cảm-tình xe hơi, xe [illegible] nhất là SOP-PHÚ của quan Nguyên-soái Nam-kỳ theo lời người bạn, xe Điện-lý đi Cap) thì phải tuân theo lịnh người giát cầu.

Mua sắt, xin đến bán đàm thương nghị.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hãy biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sảng Algérie quả thiệt là đồ thổ sảng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon hằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái-Đất*

ANH EM CHIA CÁCH

Bổn báo có tiếp thư của M. Huợt ở Sốc-trăng tỏ bày tâm sự nghe rất động lòng về sự người muốn tìm em và kế nhà ; vì gia biến, cảnh cách nhau đã hai mươi năm.

Vậy bổn-báo đăng nguyên thơ ấy vào, cầu mọi người xa trông thấy mà tìm và cho anh em gặp mặt nhau, bổn-báo cũng vui mà giúp người động việc.

L. T. T. V.

Kính thưa ông đăng mạnh ; xin ông làm ơn đăng bài nầy sao ? Tôi may mà anh em tôi đặng gặp nhau, thì tôi nguyện khắc cốt ghi xương, cảm ơn ông ngàn thuở.

Nguyên ông thân tôi là *Hương-quản-DIỆN* gốc cội ông hà trọn năm đời đều ở tại làng Phú-lộc-đông, Tổng - Bình-phú, hạt Vĩnh-long, lúc ông thân tôi ty trần, thì tôi còn nhỏ. Còn bà đứa em một cha khác mẹ với tôi, đến theo bà kế mẫu của tôi, không biết xiêu lạt nơi nào mà bặt ! ? ? ?

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

phát hạng báo-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bảo-chế nhứt hạng, văn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bảo-chế thuốc, một cách rất kỹ lưỡng, trùng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đến tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bảo-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

(Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiểu đài sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bảo-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bảo-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE

SAIGON

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY

(Sàn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiệu và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Buôn bán lồn số, 8, Đường Vivienne, Paris.

Trong mấy nhà Thôoc.

Có một mình nhà thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE *ở ngang nhà hát tây Saigon có bán mà thôi*

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí hà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm ổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiếng soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đến mua dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rà, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, bởi trước có làm thợ học và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cái quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngo công liệt-qui

Đã lâm phen, biên-báo cc tuyên ngôn rằng sẽ mực Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt qui bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng cũng đã lâu phen, Bổn-báo gặp nhiều cớ chỉ hằng thật rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ký; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để vào. Ấy là một điều đáng cho lấi khiếp-nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chửa bỏ. Nếu việc quả, mình dõm đương cam viết chép ra để gương giáp ích, có sao lại sợ mình danh? Là chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái tệ khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại các những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đề trọn cả phần người ký tên giảnh chịu lấy những đều cang bệ gì xảy đen; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

* * *

Ai là người có phần trách nhiệm

Đã chịu cho là người thông-tin thì phần trách nhiệm đối với nhà báo chẳng phải nhỏ, vì mình thay mặt cho nhà báo dặng thông tin những chuyện lạ chung là những việc khác đáng khen chê trong tỉnh.

Muốn cho dáng mặt người thông-tin và chẳng mất cái giá-trị của một người cũng chung lo vẽ việc ích lợi cho nhơn quốc xã-hội, thì tốt hơn là mỗi bài muốn ấn hành trên tờ báo, thì trước hết phải xem cho kỹ coi có cang hệ đến ai và có ích cho đồng bào ta chăng?

Một đều rất dễ tiện là lấy lẽ tư mà làm cho mất phép công hình trên tờ báo, vạch là tiểm sâu mà bao hiếm người ta, lại với khen chê không nhằm lối.

Cũng đáng nên khinh bỉ cho những người hễ oán ghét ai thì trông mong kiếm việc xấu mà bày đều, đặt chuyện cho người rồi nêu lên bảo đáng nhục mạ mà rửa hờn. Phải nên biết, những kẻ làm quấy, những quân sâu dân mọt nước, những kẻ bất tài mà tự xưng là hay giỏi, những quân vô lương mong kiếm thế hại người, mà ta còn phải sợ e giáo đã thành oán thay, huống chi là kiếm việc không bằng cớ mà làm mất danh giá của người; thì ta tưởng cho sao? Bất quá là cũng không làm gì ai được mà còn phải bị chúng thù hiềm mới hại cho chớ!

Ôi! Cái thói tiểu nhơn khiếp nhược ấy có đáng ghét và đáng chê bai cho những hạng người như thế chăng? (Đó là đánh dể cho kẻ tiểu nhơn vô học mới phải) đã chẳng có tích chí chớ đời mà lại còn tự đắt, tự kiêu trưởng là hay giỏi hơn ai rồi. Vậy chớ các người ấy không có hổ với lương tâm sao? Xin hãy nhớ rằng: « Hàm huyết phun người tiên ô tự khẩu » lại với câu tục ngữ Langsa như vầy: « Qui sème le vent moissonne la tempête ».

Hỡi ai là người có phần trách nhậm xin khá bỏ thói tệ ấy, vì chẳng những bị mang tiếng khi thị, mà lại còn làm cho mất giá-trị của cái nghề rất qui trọng nữa.

(Bì nhơn xưa nay không thường chuyện nghề viết báo lắm, đâu dám xưng tài mà có ý kích-bác ai, song vì bì nhơn thấy có lắm người vẫn còn ốm ếp cái thói đã mang ấy nên đề dôi lời thô thẻ, xin độc giả chư tôn miễn-giải).

Lê-hòa-Vân tự Nguyệt-Bình

(*Soctrăng*).

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bổn hiệu có trữ bán vải may mùng của hiệu Châu Thủy ở Hanoi. Vải đó mới chế hiệu mới, đã tặng xảo lại con thước tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, bền lâu Thiên Tuồnkinh, bề dài 2m0 40, ngang 0m40. Bổn hiệu có bán vải trắng Batista đã làm sẵn mùng và may ấn mới kỹ khỏi mất mất mất 1đ50. Như ai muốn may mặt cái mùng đã làm, ngang 1m00 chiều cao 2m00, thì mua một cây vải nầy và sau và Batista đã đó, vải mùng ấy có ba hạng 4đ00, 5đ00, và 6đ00 tốt sắc khác nhau. Bổn hiệu chung có trữ gấy và dây cũng nhiều hiệu ở Hanoi gởi lại, gấy ba giá là 2đ30 tốt 4đ00, boutisses đen và vàng hoặc hai mầu từ 1đ50 tốt 1đ80 và dây Bandeleiers mới đã và quoai nhung giá 1đ00. Ai mua từ mấy đồ nầy đến được remise 5 % ai có mua thì tới số gởi contre-remboursement. Xin đồng-bang chiếu cố, chớ hàm giả vì hơn vì có nhiều người mất gấy ba đa lăng bạ sơn gấy đi trắng ra đa lăng, 8 ngày bắt sơn lại đa mất hay, hiệu tôi đảm cam đồng không có thế ấy.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tơ nhuộm bạt Bitaro và những hàng Bắc nhiều thứ, như lãnh vóc may áo; vân vân.....

BÙI-QUANG-NHO

Bintre

TÔ-HUỆ-NHI trọn bộ (1 à 3).

OÁN-HỒNG-QUÂN thứ 6 rồi).

thứ 7 có (16p).

Cả hai thứ đều hay

Nay tiệm mình có bán

Gởi tờ cho NGUYỄN-VĂN-QUÍ

16, rue d'Arfentille TÂNDINH.

Hàng nam nữ giàu có nên ghé mắt.

Các nhà chế đồ đeo đồ giết lại càng nên lưu-ý lắm.

SÂM-QUÂNG-HƯNG THÌ TỜ CHẾ TẠO VÀNG NÊN

鋪金馨廣岑岸堤

Đời nay chi chi cũng chẳng qua đặng sự thiệt mực chắc chắn là hơn. Bởi vậy cho nên tiệm SÂM-QUÂNG-HƯNG đầy tháng hiệu tiệm cái Hongkong, Quảng-Đông, Nam-kỳ đặng nhơ qui-khá ủi tình trọng. Hễ ai có mua của bổn hiệu những vàng 14, vàng thề, đồng vàng và bạc nên thì đều biết danh là đồ tốt lại giá rẻ.

Vì muốn phương tiện, cho qui-khách, nên bổn hiệu có chế ra một thứ vàng thoi đã lượng sắc màu trơn 16t, *mua để dành thì cũng tốt hay là làm đồ trang điểm*, nếu ra như vàng là vậy *thiệt nội xứ Annam đây có một mình tiệm* SÂM-QUÂNG-HƯNG *chế ra mà thôi; không ai bì kịp và không ai có* nếu có thì cũng là bắt chước của bổn hiệu. Lời tục ngữ có nói rằng: *Một bổn thầy nguyên nhơn sanh hồ ủ.*

Xin qui-vị dời gót đến tiệm SÂM-QUÂNG-HƯNG ở đường Canton số nhà 46 mà mua rồi sẽ biết rằng lời nói chẳng sai.

Giá vàng thoi của bổn hiệu ngày hôm qua mỗi lượng là 46 $ 60.

Xin qui-vị xem giá nầy rồi hỏi thử mấy người hay mua quen của bổn hiệu coi có phải giá đó chăng và như qui-vị có mua rồi xin lấy ra mà so với vàng của các tiệm khác coi có phải là mầu và giá rẻ hơn chăng.

Vàng của bổn hiệu dám xưng rằng: vàng thiệt không sợ lửa.

Cholon. SÂM-QUÂNG-HƯNG Cẩn cáo.

SÂM-QUÂNG-HƯNG TIỆM BÁN VÀNG

CÓ BÁN VÀNG LÁ, VÀNG THOI. BẠC NỀN, VÀNG ĐỒNG NHỎ, LỚN ĐỦ THỨ

Quán rượu thơm giọng

NƠI SỞ-THÚ

SAIGON

Kính cùng qui ông qui bà đường lắm:

Tôi mới mở một quán nhỏ tại nhà kiểu Annam gần chỗ chuồng Voi, có sắm nhiều thứ rượu ngon để thơm giọng, cho những người đạo chơi lúc nhàn du nơi ấy.

Xin qui khách thừa dịp ghé vào trước: nghỉ chơn, sau dùng rượu, sữa, nước chanh café cho đỡ khát. Và có bánh đủ ăn lót lòng pain sandwich charcuterie bánh vân vân.

Chủ quán:

HONG-THE.

(*ai qui Quanzi đặt*) 103)

ROB THOMAS

Thuốc nầy là một vị thầy đặc thượng hạng được lựa rất sức mạnh, cho nên khó các thứ thuốc khác, hoặc có cái SALSEPARELLE hoặc có cái IODURE DE POTASSIUM mà uống vào trở trở, chỉ bổ dùng đến thuốc nầy thì thấy thần hiệu liền.

Bổ cái thì chẳng hề thì chẳng cho các bịnh đại-độc nhơn tiềm ẩn bộ máu, mong đến vân vân..... đều phải lấy nghĩa mà phải cho tự.

Mỗi ngày uống hai muỗng lớn, sớm mai một muỗng trước bữa cơm, chiều một muỗng uống trước bữa kaoum.

Thuốc ROB THOMAS nầy dùng mà lấy độc thường dùng đang, mỗi phần uống 3 bữa, mỗi ngày uống một muỗng nhỏ mà thôi, sớm mai một muỗng chiều một muỗng.

Đã một mình nhà thuốc Pharmacie Principale của ông L. SOLIRÈNE có bán mà thôi.

ĐÈN LÒA *đốt có mèn sáng.*

hiệu BEST WIZARD.

Ít tốn dầu.

không hang hao.

Sáng trắng ngon.

Không hay nghẹt.

Đã đẹt.

NÊ

Nội Nam kỳ có một mình tiệm

TRẦN - QUANG NGHĨNH

84 đường Espagne Saigon

Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

棧客利石

Danh-Lợi Khách-sạng

Chư-tôn, nhà khách-sạng « DANH-LỢI » nay sửa-sang lại tinh-khiết sạch sẽ, có thông ngon gió thanh-quang, có đặc đèn điện tỏ rạng, rất hạp với phép vệ-sanh; nhứt thiếc phòng giường nệm gối đều là đồ tinh-hảo. Và lại có đặc chuông để kêu Bồi, có phòng kín để tắm rửa, trà nước tiếp khách đều dùng đồ thượng phẩm cả. Thật là một nơi khách-sạng thú-vị vô song đó.

Cái xin chư-tôn huệ cố, bổn-sang thật tình hoan-nghinh một cách vui vẻ.

棧客利石

DANH-LỢI KHÁCH-SẠNG

Đường Jaccaréo, số 37-39-41. Cholon.

Cẩn bạch.

德 ÉPICERIE MÉTROPOLITAIRE

TRẦN - DANG

Số nhà 148 đường d'Espagne

(*en face des Halles Centrales.—SAIGON*)

Tại nhà buôn TRANDANG đường d'Espagne số nhà 148, có bán đủ đồ vật thực và các thứ rượu Langsa đều là đồ bên đại Pháp đem qua, giá rẻ lại tinh hảo.

Xin chư qui ai trong Nam-kỳ có cần dùng vật chi xin đến tiệm tôi, thì rõ, tôi sẵn lòng tiếp rước tử tế.

Nay kính

TRẦN-DANG

TÂU HƠI NỔI CỦA ÔNG FARMAN *MỚI BÀY HIỆU:*

« Le Passe-Partout »

— Nhậm lẹ như xe hơi —

— Tiện bề ghé các nơi —

— Chạy chỗ nào cũng được —

— Thảo rả vất dề —

— Rập lại như trở tay.

Ấy là một thứ tàu rất lẹ làng, đẩy máy hiệu « ANZANI » sức chạy 10-12 ngựa, và chạy bằng thứ chưng vịt kiểu phi-thoàn, chư vị và bằng hữu đi sông nầy rạch kia rất mau; bất luận nơi nào, nước độ chừng một tất thì chạy được, hoặc ruộng khi có nước nổi cũng chạy được.

Chư vị tốn chừng nửa ba lít đầu sáng thì đi đặng 25 ngàn thước, trong một giờ.

ẤY LÀ THỨ TÀU RẤT CÓ DANH TRÊN ĐỜI

Mau mau hãy gởi thơ mua tại xưởng đóng tàu hơi của ông Ch. BARDON, ở đường mé sông Khánh-hội SAIGON.

Tại đây là hãng thay mặt bán tàu cho ông FERMAN trong cõi Đông-Pháp.

Ch. BARDON.

Quai de la Marne Khanh-hội

SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

Của ông L. SOLIRÈNE, quan bảo-chế hạng nhứt ở đường Catinat và đường Bonnard trước nhà hát Tây, SAIGON

RƯỢU THUỐC TRỊ BỊNH THIÊN THỜI

ÉLIXIR ANTICHOLÉRIQUE HOLBÉ

Đã nhiều năm rồi thiệt là hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG

Một là phải ấy phòng trước:

Trong cơn có thời khí, muốn tránh khỏi bịnh dịch, thì phải uống trước khi ăn cơm một muỗng cà-phê *Rượu Anticholérique*, sớm mai và chiều cũng vậy.

Hai là: KHI chữa bịnh:

Khi bị thiên thời rồi (ấu tả nhiều lần cũng là một mối hết sức) người bịnh phải uống một muỗng cà-phê *Rượu Elixir Anticholérique*, cứ một chặn 10 phút đồng hồ thì uống một muỗng hay là 5 phút cũng đặng.

Lại nữa, phải thoa rượu chiết cho nhiều cả mình người bịnh. Khi thì cho uống cà phê hay là trà tàu nóng, phải pha rượu Rhum, rượu Mạnh, hay là rượu Annam cũng đặng.

Thuốc rượu *Elixir Anticholérique* là mình chữa bịnh thiên thời lắm, lại làm cho người bịnh mau mạnh.

Mỗi người nên mua một vài chai gì, phòng đặng khi nào có bịnh thời khỏi mua trễ.

Giá mỗi ve ..... 0$60

Có mua thuốc nầy phải coi cho kỹ cái tên SOLIRÈNE, và hiệu con rồng đỏ cho chẳng lầm sự giả mạo.

Trị bịnh như thần

TRỊ HẾT BỊNH VÀ KHÔNG CÓ TÁI LẠI NỮA

Ai bị TIM LÀ hãy uống thứ thuốc BI-NOURAL ROYAL thì hết bịnh nếng mặt ngày hiu viêm

Ai bị ho lao, ho lên đờm phải lấy ngày Ba uống thuốc đó không hết thì nhơn đồng thuốc KREOPOS NOVIER Uống một ngày chẳng hết lấy tiền mua

Hai thứ thuốc nầy không có phải thầy và uống nó thì không có hiệu.

TRONG CÁC THỨ HIỆU XE-HƠI

CHU-TÔN NÊN LỰA

De Dion Bouton

Thứ Torpedo 10 H. P Série

« « 10 H. P. Thảo luyện. Diện chơi thiệt tốt.

« « 15 H. P. Diện chơi thiệt tốt.

Thứ xe tay bánh cầm ở trong 10 H.P. Diện chơi thiệt tốt.

Xe thiệt mãnh-mẽ, chắc chắn và ít hao dầu.

Cũng nên mua thứ xe-máy hiệu « DE DION BOUTON » mà thôi là một thứ xe-máy tốt hơn các thứ.

Các nhà ưa chơi máy hãy sắm mua mỗi cái máy

Pathé

Kiểu đẹt điện, và kiểu thường. Có đủ thứ đĩa hát muốn ưa thứ nào cũng có.

Các nhà biết lo giữ của. Nên mua một cái tủ-sắt hiệu

Verstaen

Lớn nhỏ đủ thứ, để giấy tờ, giấy bạc và sổ sách. *Tủ sắt màu cây. Tủ sắt nhỏ* vân vân.

Hãng trữ các hiệu kể trên đây:

Berthet, Charrière & C-

68, Boulevard Charner 68, SAIGON.

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

KHANH-KÝ & Cie

Phòng chụp hình mỹ-nghệ

Saigon, tại đường Bonnard, môn bài, 54 gần nhà hát bóng Casino.

Kính cáo cùng Liệt-qui đặng rõ: chúng tôi mới mở một tiệm chụp hình mỹ nghệ tại đường Bonnard môn-bài 54 nhà sơn xanh (tọa nhà Hát-bóng Casino).

Chủ nhiệm công-ti chúng tôi là M. KHANH-KÝ đã qua học chuyên-môn nghề chụp-hình bên Qui-quốc và sau khi học đắc nghề, đã đặng cờ vời làm đốc-công trong hãng Gerichel là một hãng chụp-hình lớn nhứt tại thành Paris. Như vậy, người đăng đốc xuất công nghệ của tiệm chúng tôi thiệt đã học đắc thật. đã hành-sự thành tài, có thể hiểu Liệt-vị Qui-khách những tấm hình rất tinh xảo, thể cách như những hình mỹ-nghệ các nhà lớn bên Thái-tây.

Mới đây, chủ-nhiệm công-ti chúng tôi, M. Khanh-ký, đã đặng ơn nhà-nước cử theo hộ-giá tức Tourane lối Saigon, đặng chụp-hình kỷ-niệm cuộc Hoàng-thượng ngự-du Qui-quốc, thì đã đặng ơn Vì-lộ ban khen và đặng quan Tổng-thống và quan Thống-đốc công nhận là *Thợ chụp hình chuyên môn đặc biệt.*

Như vậy, tưởng không có tang chứng nào làm cho lòi bả cáo của chúng tôi thêm giá-trị nữa.

Tiệm chúng tôi chụp hình hạ giá và đủ các kiểu hình đã có cầm thứ mẫu tuyệt xảo để hiến Qui khách lựa đặng như ý.

Mong ơn chiếu cố, KHANH-KÝ & Cie.

Kết quả cuộc «Phần-thưởng lớn về việc xài dầu năm 1922» trong kỳ đua vòng du Mans đã chỉ sự thượng hạng các thứ dầu

« SPIDOLEINE »

dùng ít mà làm cho trơn chạy lâu mới.

Trích lục trong Báo « L'AUTO » ngày 29 mai 1922

Ai cũng biết rằng lượt phép năm nay cấm xài đến hơn số 7 ao (bảy phân trong một tiếng) về việc xài dầu xăng, nghĩa là gần 1 lít chạy có mất trăm ngàn thước, và những xe nào mà chạy đường xa cũng bằng hơn đồng 15 lít carburant. Người ấy đồng nhận rằng các thứ-đi đang đường trong cuộc du-lịch là vậy đó. Ấy vậy trong khoản riêng nầy thấy cuộc tấn ích đã nổ mà hiển nhiên và lại thường có vì bởi cuộc mạn lộ của nhiều cái máy của cũng gần bằng, đến chừng mà chạy sớt thì đồng thấy hao dầu nhiều như là *Bocchi, Miloni, Lehon, sur Mathis* thì không có xài dầu, mà *Lucian, Chenard, và Leonard, sur Chenard, Walcher*, cũng vậy.

Cái vấn-đề mặt gốc ấy hy cũng có lâm. Chư-tôn lại coi những xe CITROËN đang đua bao nhiêu: Ông POULAIN thì đăng mà còn đăng 76 gr. trong 100 ngàn thước, nghĩa là hơn mỗi lít, thì Pasi gần Nice, Le BIGNAN xài một góc hai lít gần trong 300 ngàn thước. còn xe Velain là một thứ xe mà lối 8H có mới trong chỗ khác rằng xe ấy đăng đăng 68 gr. nghĩa là ít hơn hai phần hai lít trong 100 ngàn thước, xe nầy chạy gần 30 bực trong. Chỗ nầy không ai nào biểu nữa, chỉ có người khen mấy nhà xe-lớn mà trong cuộc đua phần thưởng ấy, vì việc xài dầu chẳng chắc một lần đến rằng thứ dầu hiệu Leaque là thượng hạng không thể nào bì kịp.

Tiu ba trong cuộc đăng inkrifiont cho chẳng gì, mà cũng tấn ích cho thứ inrifiant ty nó, ấy là việc không cãi chối gì đặng. Vậy thì bởi đồng xe vì xi, nào nói quy đăng cấp thì đua đua mà ăn hàng chết trong mấy kỳ đua gần thì đều đăng dầu thứ dầu SPIDOLEINE.

CÁC NHÀ CÓ XE-HƠI

Nên hỏi mua những dầu Langsa hiệu Spidoleine, Gargoyle, và B. N. các thứ dầu đó, vì là thứ thơm chắc mà đến nơi đến chỗ. Đại lý: L. Sauvan & Cie, đường Coffinières.

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thấy khen ngợi.

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
CUỐN DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE nghĩ sẽ gửi cho không

CÓ TRỮ BÁN TẠI KHO HOÀN-CẦU
«MAGASIN UNIVERSEL»
187, Rue Catinat. — SAIGON

ĐỒNG HỒ

Số 1045. — Bằng cây hạch-đào sơn vẹt-ni, chạy 15 bữa, có chuông đánh giờ và nửa giờ trên cái chiêng *Bourdon*, cái mặt bằng bạc, kiểu kim thời, 3 mặt kiến bề cao 0m70.
Giá là **35 $ 00**

Số 1046. — Bằng cây hạch-đào sơn vẹt-ni, chạy 15 bữa, có chuông đánh giờ và nửa giờ trên cái chiêng *Bourdon* cái mặt bằng bạc, kiểu kim thời, 3 mặt kiến, bề cao 0m77
Giá là **40 $ 00**

Trả tiền trước khỏi đóng tiền gởi,

ĐỒNG HỒ TRÁI QUÍT. — « **La reine des Montres** » bằng vàng Huê kỳ kiểu đồ bỏ túi, thứ thiệt tốt, có bảo lảnh 10 năm ốc không hề hư
Kiểu lớn **7 $ 00**, có dây chuyền Simmon **10 $ 50**.
Kiểu nhỏ **8** đồng, có dây chuyền Simmon **11 $ 50**.

Số 2 — Số 3

ĐÈN CỔ TIM BIỂN

Số 1 (bằng) 1 $ 30, đẹp 0 $ 85; trọn cái 2 $ 15.
So 2 (tròn) 1 30, đẹp 0 80; trọn cái 2 10.
Số 3 (tròn) 1 80, đẹp 1 00; trọn cái 2 80.

Và có trư nón hiệu CON GÀ **COQ GAULOIS** thiệt tốt thượng hạng

Ai muốn uống thứ rượu **COGNAC LEMONON** thì hãy hỏi hãng **DENIS FRÈRES** ở Saigon. Rượu nầy thiệt ngon, nếu anh em uống thử thì sẽ mua liền.

Rượu hà thủ hảo hạng là rượu **Quinquina St. RAPHAEL**. Thứ đỏ và thứ trắng. Có trữ bán tại hãn **DENIS FRÈRES** là Đại-biểu ở *Saigon, Hải-phòng, Hànội, Pnom-penh* và *Tourane*.

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các môn gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nô g-nghiệp;
Làm các môn nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến :
FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xương kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiem điem công việc làm.

Phụ-nữ diễn-đàn

(Féminisme)

BÀN VỀ THỰC-PHẨM CỦA NƯỚC TA.

Đồ ăn vừa miệng thì ngon, không đợi nem rồng chả phụng, sơn-trân hải-vị mà là ngon, không cần bánh-tây mứt-tàu mà là quí ; phong tục xứ nào hoặc nước nào hay ăn thức gì, quả gì đã quen, thường thường lại chuộng mùi ấy. Thí dụ như nem, trẻ, chả, chạo là đồ ăn uống rượu ; cá, tôm, dưa, mắn là đồ ăn cơm ; chè, bánh, mứt, quả là đồ ăn tráng miệng. đại khái các món ăn phổ-thông đó, nhà nào cũng vậy, mà còn biết bao nhiêu thứ khác, cách thức làm chẳng cũng có mấy mươi thứ chẽ, bánh có mấy chục thứ bánh, kể sao cho xiết, vì-biên vào thực đơn cũng được một quyển sách khá dày ; tiếc thay người mình ít ai kê-cứu, nhiều khi các món khó, càng ngày thấy dần lần đi hết thảy.

Hiện hây giờ có một vài quyển ở Saigon, ở Huế làm ra, nhưng không đủ và không rõ ràng cho lắm, người sau muốn bắt chước cũng khó, mà cái nghề ấy không phải là không cần dùng. thế mà chỉ có sách truyền miệng, chớ không có sách biên chép, lấy đâu làm bằng cớ lâu dài đặng.

Khi trước bà « Nữ-giới-chung » có mấy bài bàn về công việc đàn bà phải nên học tập cái nghề bánh trái, không những giúp việc nhà mà thôi, còn ra có lẽ buôn bán với đời, lợi dụng cho xã hội nữa : Cách nầy, quả làm đồ hộp, như cá chim, lê, vãi bỏ hộp toàn là người mình có thể làm được cả ; nay ta lại muốn thêm mẫm mứt, bánh bỏ hộp, ngỏ hầu thoy cho các thứ thực phẩm của Khách, hà lại không bằng họ hay sao, vì món ăn của mình dùng quen thói rất tiện cho mình lắm, giá đã rẻ mà ngon, hơn là họ làm ô-mai dưa-hành, cam-lam mà họ bán cho mình một cân đến mấy cắt, uống biết bao nhiêu ; các nhà thực-nghiệp nghe cũng có nhiều ngài bàn đến, nhưng chưa thấy chứ-trương, nếu ai nhanh tay mà sáng nước làm nên thời chẻc quốc-dân cũng vui lòng mà công nhận cho, sẽ bán được đắt giá.

Cái nghề ấy không phải là khó ; phần chị em mình xưa nay ai khôn lớn lên cũng có học tập cả thảy, nhưng mà thật khéo, thật tinh thời cũng không mấy nhà, bằng nay ta hợp ý kiến nhau lại, kẻ của người công, dựng thành một hiệu lớn làm cho đủ các phẩm vật như trên kia đã nói. Mỗi tỉnh lại có một vài cửa hàng nhỏ, để bán các thứ hóa vật về đồ ăn, mà tính nầy không có, xứ kia có, đóng hộp thành chở đến bán ; cũng hằng ngày ngày thì cứ tùy theo mùa mà làm thực-phẩm bán quanh năm ; ngỏ có yến tiệc, các nhà quyền quí đặt thứa cũng làm, mà sau cái nghề làm khéo của bọn chúng ta mới có giá trị ; khi đã thực hành có cơ phát đạt thịnh vượng rồi, lại sẽ làm ra sách vở, bảo tồn cái nghề của đàn bà, mà lại được lợi quyền nữa, thời chị em nghĩ làm sao ?

Đạm-Phương, nữ-sĩ (Huế).

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU*
in rồi, thứ bảy còn tiếp

Trăm năm không phai

TIỆM-HOÀ-CHƠN-DỤNG
NGUYỄN ĐỨC NHUẬN
Số 73, Boulevard de la Somme Saigon.
(ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 2 cái bằng cấp đấu xảo Hànội.
Hình vẽ thiệt tình xảo và đề trăm năm không phai.
Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả vì cái nghĩa phi n mình

Các thứ dầu hỏi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hỏi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong toàn-cầu. Giá đã rẻ mà thấp lại được. Liệt-vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

Trong các tiệm Lạc-chân thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hỏi nầy
Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm điều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles à Saigon, đường Boulevard de la Somme, số 100 chủ hãng sẽ hồi âm tập tức.

PHARMACIE PRINCIPALE
CỦA ÔNG
L. SOLIRÈNE
Nhứt hạng bào chế sư
Kế nghiệp cho ông G. RENOUX
Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY SAIGON

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại-dược cần cốt công là trăng-hiệu tinh-thần bổ kỳ là bảo lên tiết, đều sáng đầy cả.
Những kẻ tuổi cao, sức lực suy giảm vì thấy ngày xưa đã thần mãn, mà bổ uống thuốc nầy thì ấy đặng cho thành đến, mặt mày tươi trắng, coi trẻ lại, mắng lại hơn xưa.
Cần như con nít lại-nhược, đớn hà mà mau, cũng những kẻ hao tổn tinh-thần, mà bổ uống thuốc nầy vào thì mạnh mẽ tâm-liệt, da thịt đỏ lắng, tinh-thần trăng-hiện, khắp cả vàn cần đều biết danh thuốc nầy.
Mỗi ve đều có bề theo một cuốn sách nói rõ các đều thần hiệu của thuốc công là chỉ vành đóng rồi kỹ càng.
Ve 1 litre 6 $ 00 — Ve 1/2 litre 3 $ 50 — Ve 1/4 litre 2 $ 00
là đã nhứt đều-tế y-khoa, ngang rạp hát Tây, Saigon.

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

Chuyện Một ngàn lẻ một ngày

(Tiếp theo)

Tôi chợt ngó lên lầu thấy một nàng còn ít nhan sắc mặn mà, chuông mặt ra cửa sổ. Tôi bèn dòng chơn lại mà xem nàng. Nàng thấy vậy lại thục vô. Trời hãm tối, mà tôi chưa biết đó đâu, tôi bèn đi tìm một nơi chung quanh tối đó.

Tôi ngồi ngơ dặng chút đỉnh trở dư thì tôi nằm ấp tưởng cái dung nghi của nàng ấy hồi. Tôi tự biết rằng mình đã đam lòng thương nàng. Phải chi trời xuống cho tôi đặng có thấy nàng, hay là cho nàng đứng ngó thấy tôi còn hay hơn. Như vậy thì tôi khỏi vì nàng mà mang lấy cái si tình, hay là tôi còn đặng lên xem nàng cho lâu hơn nữa mới là phỉ chí.

Sáng ra tôi trở lại chỗ cũ, ước xem nàng nữa. Nhưng mà chờ hoài chẳng thấy nàng ra. Tôi buồn lắm, song chẳng rằng lòng ; vì là qua ngày sau tôi trở lại và phan nầy có may hơn. Nhưng chường ra và thấy tôi đứng ngó nàng chăm chỉ thì mắng : « Đồ vô-lễ, người không biết lệ cấm đàn-ông lẻo hành đến chốn nầy sao? Đi đi cho chồng. Nếu để quan quản trong đến gặp người ở đây, ắt người làm qui không đâu.»

Chẳng phải nghe mấy lời ấy mà tôi sợ và chạy đi đâu, tôi lại qui mọp xuống đất rồi ngước lên mà nói như vầy : « Trình chồng bà, tôi là người xứ khác. Tôi dễ đâu biết đặng lệ ở nước Ke nầy, và đâu tôi có biết lý đó nữa mà thấy cái nhan sắc của bà đây, tôi cũng khó tuân theo lệ ấy.» Nàng liền nói : « Người thật là cả gan, đã ta sai quan bắt hành hình người, coi người còn lớn mật hơn.»

Nói vậy rồi nàng lui vào, và tôi tưởng nàng đốc lòng sai quân bắt tôi mà đánh cho đã giận.

Tôi chưa mình hết trông thoát nạn gươm đao; nhưng mà tuy họa kề trước mắt, tôi chẳng có nao : chỉ thấy nàng giận mà tôi cảm phục chớ không hề nghe nàng dọa mà khiếp vía. Thình thoản tôi trở về quán. Cái đêm ấy nó độc ác cho tôi biết mấy ! Năm trăng trọc những thương, những trường, và tâm thân bị huyết nhiệt nó xung lên, bắt tôi chiêm bao nhiều điềm quái gở.

Nhưng mà, nhờ tôi còn mong xem nàng lại nữa và còn ước ao cho bóng trăng soi thấu phủ bèo tuy đã hiết khó đặng vậy mặc lòng, nên trí tôi mới bớt thương mây nhớ gió. Sáng ra, tôi bị cái khối si tình nó đục cho mà chạy ra trên mé sông Ninh và đứng tại chỗ mấy ngày trước.

Nàng vừa thấy tôi lại chường ra, mà nàng có cái hơi thái-thẩm cho đến khiến tôi phải khiếp ; nàng nói : « Ủa thằng khốn đó, ta đã hâm mi, mi không tốn sao cốn đến chốn nầy! Mau đi cho rảnh ! Bằng còn dần đà ắc mi chẳng còn hồn, ta nói giùm làm phước đó.» Nàng nói rồi lại nín, kế thấy tôi còn đứng đó nữa, nàng bèn nói tiếp ; « Sao chẳng đi đi. Kia là sấm sét, bùa riều đã cận, đứa cả g n khả sợ với nào.»

Lâm buồn, ai mà chẳng, như tôi, thương nàng chí thiết thì nghe mấy lời ấy đã hồi tâm, chớ tôi đây, tôi lại giữ sắc hòa-ái mà ngó nàng và đáp : « Quới nương ôi, thế khi quới nương tưởng rằng kẻ khốn khổ nầy đã cam xiêu lòng với sắc và đã yên trọng quới nương mà chẳng thể chi phải thi đôn khách tường-hoa, tôi đi thềm mà đến nơi chung hẹn. Tôi thấy nơi cửa lầu của nàng có thông một sợi dây. Tôi leo phăn theo đó mà lên lầu. Tôi đi qua hai cãng phòng, đến cãng thứ ba và chính giữa đó thấy có một cái ngai bằng bạc.

Tôi không lưu ý đến những tủ bàn qui và các vật bầu ở nơi phòng ấy. Day tôi lo ngó có một mình nàng. Ôi hãy ông, thấy « *mà mất lòn!* » (sic) Hoặc là tại thợ trời muốn tạo, điểm cái vóc ngọc mày ngài ấy dặng có các-cớ khoe tài tuyệt xảo cùng bọn nam-nhi, hoặc là tại cỡ cái dung nghi của nàng thái quá, cái tư tưởng tôi phải mê say, ân các vẽ thô-sơ của nàng cho khuất con mắt tôi đi hay sao không rõ, chớ thiệt tôi thấy sắc nàng rồi phách lạc hồn xiêu.

(Sau sẽ tiếp theo)

IMP. — DE L'UNION — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Enregistré sous le N° 2085
Saigon le 12/9/22